

Sygn. akt IIK 209/08

POSTANOWIENIE

Dnia 08 lipca 2008 r.

Sąd Rejonowy w Kościanie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący	SSR Agnieszka Olszewska
Protokolant	sekr. sąd. Ewa Miedziarek

przy udziale

po rozpoznaniu w dniu 08 lipca 2008 r. w Kościanie

sprawy Tomasza R.

skarżonego o przestępstwo z art. 128 ust. 2 pkt d ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

p o s t a n a w i a

1. na podstawie art. 22 § 1 kpk zawiesić postępowanie w sprawie;
2. na podstawie art. 234 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską zwrócić się do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem prejudycjalnym o dokonanie wykładni przepisu art. 8 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 338/97 z dnia 09 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz. U. UE L z dnia 03 marca 1997 r.)

UZASADNIENIE

I

Tomasz R. został oskarżony o to, że:

1. W okresie od 19.02.2006r. do 26.02.2006r. w Kościanie woj. wielkopolskiego, naruszył prawa Unii Europejskiej dotyczące ochrony gatunków dziko żyjących zwierząt w zakresie regulacji obrotu nimi w ten sposób, że oferował do sprzedaży za pośrednictwem aukcji internetowej portalu Allegro, pająka o nazwie Albopilosum, który to okaz należy do gatunku zwierząt wymienionych w Załączniku B Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1332/2005 zmieniającego załączniki Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97, a których oferowanie do sprzedaży jest zakazane, z wyjątkiem przypadków, w których można udowodnić w sposób zadawalający właściwy organ danego Państwa Członkowskiego, że takie gatunki zostały pozyskane, a jeśli pochodzą spoza Wspólnoty, że zostały wprowadzone na ten obszar zgodnie z prawodawstwem obowiązującym w zakresie ochrony dzikiej fauny i flory, czego w niniejszej sprawie nie stwierdzono,

tj. o przestępstwo z art. 128 ust. 2 pkt d Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 r. nr 92 poz. 880) w zw. z art. 8 ust. 1 i 5 Rozporządzenia Rady (Wspólnoty Europejskiej) nr 338/ 97 z dnia 09 grudnia 1996 roku w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz.U.L.61 z dnia 03.03.1997 r.), którego załączniki zostały zmienione Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1332/2005 r. z dnia 09 sierpnia 2005 roku (Dz.U. L215 z dnia 19.08.2005 r.)

2. W okresie od 11.03.2006r. do 18.03.2006r. w Kościanie woj. wielkopolskiego, naruszył prawa Unii Europejskiej dotyczące ochrony gatunków dziko żyjących zwierząt w zakresie regulacji obrotu nimi w ten sposób, że oferował do sprzedaży za pośrednictwem aukcji internetowej portalu Allegro, 50 sztuk pająków o nazwie Brachypalma Smithi, które to okazy należą do gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku B Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1332/2005 zmieniające załączniki Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97, a których oferowanie do sprzedaży jest zakazane, z wyjątkiem przypadków, w których można udowodnić w sposób zadawalający właściwy organ danego Państwa Członkowskiego, że takie gatunki zostały pozyskane, a jeśli pochodzą spoza Wspólnoty, że zostały wprowadzone na ten obszar zgodnie z prawodawstwem obowiązującym w zakresie ochrony dzikiej fauny i flory, czego w niniejszej sprawie nie stwierdzono,

tj. o przestępstwo z art. 128 ust. 2 pkt d Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 r. nr 92 poz. 880) w zw. z art. 8 ust. 1 i 5 Rozporządzenia Rady (Wspólnoty Europejskiej) nr 338/ 97 z dnia 09 grudnia 1996 roku w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz U. L.61 z dnia 03.03.1997 r.), którego załączniki zostały zmienione Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1332/2005 r. z dnia 09 sierpnia 2005 roku (Dz. U. L215z dnia 19.08.2005 r.)

3. W okresie od 20.03.2006r. do 27.03.2006r. w Kościanie woj. wielkopolskiego, naruszył prawa Unii Europejskiej dotyczące ochrony gatunków dziko żyjących zwierząt w zakresie regulacji obrotu nimi w ten sposób, że oferował do sprzedaży za pośrednictwem aukcji internetowej portalu Allegro, 48 sztuk pajaków o nazwie *Brachypalma Smithi*, które to okazy należą do gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku B Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1332/2005 zmieniającego załączniki Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97, a których oferowanie do sprzedaży jest zakazane, z wyjątkiem przypadków, w których można udowodnić w sposób zadawalający właściwy organ danego Państwa Członkowskiego, że takie gatunki zostały pozyskane, a jeśli pochodzą spoza Wspólnoty, że zostały wprowadzone na ten obszar zgodnie z prawodawstwem

tj. o przestępstwo z art. 128 ust. 2 pkt d Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 r. nr 92 poz. 880) w zw. z art. 8 ust. 1 i 5 /porządzenia Rady (Wspólnoty Europejskiej) nr 338/ 97 z dnia 09 grudnia 1996 roku w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz U. L.61 z dnia 03.03.1997 r.), którego załączniki zostały zmienione Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1332/2005 r. z dnia 09 sierpnia 2005 roku (Dz. U. L215z dnia 19.08.2005 r.)

(...)

46. W dniu 16.10.2006r. w Kościanie woj. wielkopolskiego, naruszył prawa Unii Europejskiej dotyczące ochrony gatunków dziko żyjących zwierząt w zakresie regulacji obrotu nimi w ten sposób, że oferował do sprzedaży za pośrednictwem aukcji internetowej portalu Allegro, 22 sztuki pajaków o nazwie *Brachypalma Albopilosum*, które to okazy *należą* do gatunków zwierząt wymienionych w Załączniku B Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1332/2005 zmieniającego załączniki Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97, a których oferowanie do sprzedaży jest *zakazane*, z wyjątkiem przypadków, w których można udowodnić w sposób zadawalający właściwy organ danego Państwa Członkowskiego, że takie gatunki zostały pozyskane, a jeśli pochodzą spoza Wspólnoty, że zostały wprowadzone na ten obszar zgodnie z prawodawstwem obowiązującym w zakresie ochrony dzikiej fauny i flory, czego w niniejszej sprawie nie stwierdzono,

tj. o przestępstwo z art. 128 ust. 2 pkt d Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2004 r. nr 92 poz. 880) w zw. z art. 8 ust. 1 i 5 Rozporządzenia Rady (Wspólnoty Europejskiej) nr 338/97 z dnia 09 grudnia 1996 roku w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz U. L.61 z dnia 03.03.1997 r.), którego załączniki wstały zmienione Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1332/2005 r. z dnia 09 sierpnia 2005 roku (Dz. U. L215z dnia 19.08.2005 r.)

Wyrokiem z dnia 26 października 2007 r. (wydanym w sprawie II K 68/07) Sąd Rejonowy w Kościanie uniewinnił oskarżonego od zarzucanych mu czynów uznając, że zachowanie oskarżonego nie realizowało znamion czynu zabronionego stawianego mu w akcie oskarżenia. Zdaniem sądu I instancji przepis art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody określający obowiązek pisemnego zgłoszenia do rejestru zwierząt, o których mowa w art. 61 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody (zwierząt należących do gatunków podlegających ograniczeniom na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej, a także ich rozpoznawalnych treści i produktów pochodnych), dotyczy wyłącznie zwierząt zaliczonych do płazów, gadów, ptaków i ssaków, przy czym obowiązek zgłoszenia mają zarówno posiadacze tych zwierząt, jak i ich hodowcy. Jednocześnie Sąd ustalił, iż oskarżony Tomasz R. nie miał zarejestrowanej działalności gospodarczej, której przedmiotem byłaby hodowla m.in. w celach handlowych tego rodzaju gatunkami zwierząt. Sąd ustalił, iż w przepisie art. 64 ustawy o ochronie przyrody nie ma mowy o bezkręgowcach, do których zalicza się pajęczaki, a do których z kolei należy rząd pajaków i rodziny ptaszników, do których należy zaliczyć poszczególne gatunki *zwierząt*, w których posiadaniu znajdował się oskarżony.

Od powyższego wyroku apelację wniósł Prokurator Rejonowy w Kościanie, a w dniu 02 kwietnia 2008 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu uchylił w całości zaskarżony wyrok do ponownego rozpoznania. Z wytycznych zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu Okręgowego wynika, że przy ponownym rozpoznaniu Sąd Rejonowy winien uzyskać od oskarżonego zaświadczenia o wpisie do rejestru prowadzonego na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody okazów, od których rozpoczął pozyskiwanie osobników oferowanych później do sprzedaży przez Internet, a ewentualnie oskarżony winien wykazać się wiedzą pozwalającą na odtworzenie źródła pochodzenia zwierzęcia i jednoznaczne ustalenie podmiotu bądź podmiotów wcześniej je posiadających lub prowadzących ich hodowlę. Kolejne osobniki pozyskane w efekcie rozmnażania się osobników, które oskarżony wcześniej zakupił, wymagało kolejnych zgłoszeń do rejestru. Jednocześnie Sąd II instancji wskazał, iż jeżeli oskarżony nie będzie mógł wykazać się posiadaniem takich dokumentów, to zrodzi się dla niego niekorzystna sytuacja prawna, w konsekwencji delegalizująca wszelkie jego czynności związane z osobnikami posiadanymi lub zdobytymi i pozwoli to na ustalenie, iż automatycznie nie spełnił wymogu o jakim mowa w art. 8 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) z 09 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny, polegającego na udowodnieniu w sposób zadowalający właściwy organ Państwa Członkowskiego, że taki gatunek został pozyskany zgodnie z prawodawstwem obowiązującym w zakresie ochrony dzikiej fauny. Zdaniem Sądu Okręgowego na oskarżonym ciążył obowiązek wykazania pochodzenia osobników, począwszy od tych pierwotnie zakupionych, skończywszy na pozyskanych poprzez rozmnażanie ich w niewoli. Sąd Okręgowy dokonał wykładni przepisów art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody uznając, iż wyszczególnione są tam cztery kategorie podmiotów, które są zobowiązane do pisemnego zgłoszenia do rejestru zwierząt. Do takich osób zaliczył:

1. posiadaczy zwierząt, o których mowa w art. 61 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody (według tego przepisu do tej kategorii są zaliczane osoby przewożące przez granicę państwa zwierzęta należące do gatunków podlegających ograniczeniom na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej);
2. posiadaczy zwierząt zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków;
3. osoby prowadzące hodowlę zwierząt, o których mowa w art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt;
4. osoby prowadzące hodowlę płazów, gadów, ptaków lub ssaków.

Wskazał, iż chodzi oczywiście o zwierzęta dziko żyjące, podlegające ochronie na mocy przepisów krajowych i wspólnotowych.

W odpowiedzi na pytanie Sądu Rejonowego w Kościanie, zadane w związku z wytycznymi zawartymi w uzasadnieniu Sądu Okręgowego w Poznaniu, Starostwo Powiatowe w Kościanie pismem z dnia 24 czerwca br. wskazało *między innymi*, iż do rejestru zwierząt prowadzonego przez starostę zgłaszać należy płazy, gady, ptaki i ssaki podlegające ograniczeniom na podstawie przepisów Unii Europejskiej, natomiast wymienione w piśmie gatunki należą do gromady pajęczaków i wobec powyższego nie zostały ogłoszone do rejestru na podstawie art. 64 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, albowiem takiego obowiązku nie miał właściciel tychże zwierząt.

Zgodnie z art. 442 § 1 i 3 kpk sąd, któremu przekazano sprawę do ponownego rozpoznania, orzeka w granicach, w jakich nastąpiło przekazanie. Uchylenie wyroku tylko w zakresie rozstrzygnięcia o karze albo innym środku nie stoi na przeszkodzie uniewinnieniu oskarżonego lub umorzeniu postępowania. Zapatrywania prawne i wskazania sądu odwoławczego co do dalszego postępowania są wiążące dla sądu, któremu sprawę przekazano do ponownego rozpoznania.

II

Mające zastosowanie w niniejszej sprawie prawo krajowe to, przede wszystkim ustawa z dnia 16 kwietnia 2006 r. o ochronie przyrody (Dz.U. Nr 92, poz. 880), a w szczególności:

Art. 61.1. Przewożenie przez granicę państwa roślin i zwierząt należących do gatunków, podlegających ograniczeniom na podstawie przepisów prawa Unii Europejskiej, a także ich rozpoznawalnych części i produktów pochodnych, wymaga uzyskania zezwolenia ministra właściwego do spraw środowiska, z zastrzeżeniem ust. 2.

Art. 64. 1. Posiadacz żywych zwierząt gatunków wymienionych w załącznikach A i B rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, zaliczonych do płazów, gadów, ptaków lub ssaków, a także prowadzący ich hodowlę, jest obowiązany do pisemnego zgłoszenia ich do rejestru.

2. Obowiązek zgłoszenia do rejestru, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy:

- 1) ogrodów zoologicznych;
- 2) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie handlu żywymi zwierzętami gatunków chronionych na podstawie przepisów, o których mowa w art. 61 ust. 1;
- 3) czasowego przetrzymywania zwierząt w celu leczenia i rehabilitacji.

3. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, prowadzi starosta właściwy ze względu na miejsce przetrzymywania zwierząt lub prowadzenia ich hodowli.

4. Rejestr, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać następujące dane:

- 1) datę:
 - a) dokonania wpisu,
 - b) dokonania zmiany danych wpisanych do rejestru,
 - c) wykreślenia z rejestru;
- 2) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę posiadacza lub prowadzącego hodowlę;
- 3) adres miejsca przetrzymywania zwierząt lub prowadzenia hodowli;
- 4) liczbę zwierząt posiadanych lub hodowanych;
- 5) nazwę gatunku w języku łacińskim i polskim, jeżeli polska nazwa istnieje;
- 6) datę, miejsce urodzenia lub wyklucia zwierzęcia;
- 7) datę wejścia w posiadanie zwierzęcia oraz źródło jego pochodzenia;
- 8) płeć zwierzęcia, jeżeli jest możliwa do ustalenia;
- 9) opis trwałego oznakowania zwierzęcia, jeżeli jest oznakowane;
- 10) cel przetrzymywania lub prowadzenia hodowli zwierzęcia;
- 11) numer i datę wydania:
 - a) zezwolenia na import zwierzęcia do kraju albo
 - b) zezwolenia na schwytanie zwierzęcia w środowisku, albo
 - c) dokumentu wydanego przez powiatowego lekarza weterynarii, potwierdzającego urodzenie zwierzęcia w hodowli, albo
 - d) innego dokumentu stwierdzającego legalność pochodzenia zwierzęcia.

5. Obowiązek zgłoszenia do rejestru lub wykreślenia z rejestru powstaje z dniem nabycia lub zbycia, wwozu do kraju lub wywozu za granicę państwa, wejścia w posiadanie zwierzęcia, jego utraty lub śmierci. Wniosek o dokonanie wpisu lub wykreślenia z rejestru powinien być złożony właściwemu staroście w terminie 14 dni od dnia powstania tego obowiązku.

6. Do wniosku o dokonanie wpisu do rejestru załącza się kopię dokumentu, o którym mowa w ust. 4 pkt 11.

7. W razie zmiany danych, o których mowa w ust. 4 pkt 2-11, przepis ust. 5 stosuje się odpowiednio.

8. Wpisanie do rejestru starosta potwierdza wydaniem zaświadczenia.

9. Podmioty, o których mowa w ust. 2 pkt 2, są obowiązane do posiadania i przekazania wraz ze sprzedawanym zwierzęciem oryginału lub kopii dokumentu, o którym mowa w ust. 4 pkt 11. Kopia ta powinna być, przez podmiot sprzedający zwierzę, zaopatrzona w numer nadawany według numeracji ciągłej, datę wystawienia, pieczęć i podpis osoby sprzedającej, informację o liczbie zwierząt, dla których została wystawiona, a jeżeli kopiowany dokument dotyczy więcej niż jednego gatunku, także o ich przynależności gatunkowej.

10. Koszty związane ze znakowaniem, zgodnym z przepisami, o których mowa w art. 61 ust. 1, zwierząt, o których mowa w ust. 1, pokrywa posiadacz zwierzęcia lub prowadzący hodowlę.

Art. 128. Kto:

- 1) bez dokumentu wymaganego na podstawie przepisów, o których mowa w art. 61 ust. 1, lub wbrew jego warunkom przewozi przez granicę Unii Europejskiej okaz gatunku podlegającego ochronie na podstawie przepisów, o których mowa w art. 61 ust. 1;
 - 2) narusza przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące ochrony gatunków dziko żyjących zwierząt i roślin w zakresie regulacji obrotu nimi poprzez:
 - a) nieprzedkładanie zgłoszenia importowego,
 - b) używanie okazów określonych gatunków w innym celu niż wskazany w zezwoleniu importowym,
 - c) korzystanie w sposób nieuprawniony ze zwolnień od nakazów przy dokonywaniu obrotu sztucznie rozmnożonymi roślinami,
 - d) oferowanie zbycia lub nabycia, nabywanie lub pozyskiwanie, używanie lub wystawianie publicznie w celach zarobkowych, zbywanie, przetrzymywanie lub przewożenie w celu zbycia okazów określonych gatunków roślin lub zwierząt,
 - e) używanie zezwolenia albo świadectwa dla okazu innego niż ten, dla którego było ono wydane,
 - f) składanie wniosku o wydanie zezwolenia importowego, eksportowego, reeksportowego, lub świadectwa bez poinformowania o wcześniejszym odrzuceniu wniosku
- podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

Przepisy wspólnotowe znajdujące zastosowanie to Rozporządzenie Rady (WE) Nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1997 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi (Dz.U.UE.L.97.61.1):

Artykuł 8

Przepisy odnoszące się do kontroli działalności handlowej

1. Zakazane jest kupno, oferowanie kupna, pozyskiwanie do celów handlowych, wystawianie na widok publiczny do celów handlowych, wykorzystywanie dla zysku, sprzedaż, przechowywanie w celu sprzedaży, oferowanie do sprzedaży lub transportu w celu sprzedaży okazów gatunków wymienionych w załączniku A.

2. Państwa Członkowskie mogą zakazać posiadania okazów, w szczególności żywych zwierząt gatunków wymienionych w załączniku A.

3. Zgodnie z wymogami innego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego ochrony dzikiej fauny i flory organ administracyjny Państwa Członkowskiego, w którym znajdują się okazy, może przyznać zwolnienie od zakazów określonych w ust. 1 poprzez wydanie stosownego świadectwa, po indywidualnym rozpatrzeniu sprawy, jeżeli okazy:

- a) zostały pozyskane we Wspólnocie lub zostały wprowadzone do Wspólnoty, zanim zaczęły w stosunku do nich mieć zastosowanie przepisy odnoszące się do gatunków wymienionych w dodatku I do Konwencji lub w załączniku C1 do rozporządzenia (EWG) nr 3626/82, lub też w załączniku A; lub
- b) stanowią przetworzone okazy pozyskane ponad 50 lat wcześniej; lub
- c) zostały wprowadzone do Wspólnoty zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia i wykorzystywane mają być w celach, które w negatywny sposób nie wpłyną na możliwość przeżycia takiego gatunku; lub
- d) są okazami gatunku zwierząt, które urodziły się i zostały wyhodowane w niewoli lub są sztucznie rozmnożonymi okazami gatunku roślin lub stanowią części lub produkty pochodne takich okazów; lub
- e) są okazami, które w wyjątkowych okolicznościach wymagane są na rzecz postępu naukowego lub istotnych celów biomedycznych stosownie do dyrektywy Rady 86/609/EWG z dnia 24 listopada 1986 r. w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów doświadczalnych i innych celów naukowych⁽¹⁷⁾, w przypadku gdy dany gatunek jest jedynym odpowiednim do realizacji tych celów i gdy brak okazów tego gatunku urodzonych i wyhodowanych w niewoli; lub

- f) są przeznaczone do celów hodowli lub rozmnażania, których realizacja przyniesie korzyści w zakresie ochrony gatunku;
- g) mają być przeznaczone do celów badawczych lub edukacyjnych, mających przyczynić się do zachowania lub ochrony gatunków; lub
- h) pochodzą z Państwa Członkowskiego i zostały pozyskane w naturze, zgodnie z ustawodawstwem obowiązującym w tym Państwie Członkowskim.

4. Komisja może określić ogólne odstępstwa od zakazów, o których mowa w ust. 1, oparte na warunkach, o których mowa w ust. 3, a także ogólne odstępstwa w odniesieniu do gatunków wymienionych w załączniku A, zgodnie z art. 3 ust. 1 lit. b) ppkt (ii). Jakiegokolwiek odstępstwa muszą być zgodne z wymaganiami innych aktów prawnych Wspólnoty dotyczących ochrony fauny i flory. Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszego rozporządzenia poprzez jego uzupełnienie, przyjmuje się zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 18 ust. 3. Wszelkie takie odstępstwa muszą być zgodne z wymogami innego prawodawstwa wspólnotowego dotyczącego ochrony dzikiej fauny i flory.

5. Zakazy określone w ust. 1 mają również zastosowanie do okazów gatunków wymienionych w załączniku B, z wyjątkiem przypadków, w których można udowodnić w sposób zadowalający właściwy organ danego Państwa Członkowskiego, że takie gatunki zostały pozyskane, a jeśli pochodzą spoza Wspólnoty, że zostały wprowadzone na ten obszar zgodnie z prawodawstwem obowiązującym w zakresie ochrony dzikiej fauny i flory.

6. Właściwe organy Państw Członkowskich mają prawo do swobodnego decydowania o sprzedaży wszelkich okazów gatunków wymienionych w załącznikach B do D, które skonfiskowały na mocy niniejszego rozporządzenia, pod warunkiem że nie wrócą one bezpośrednio do osoby lub podmiotu, któremu je skonfiskowano lub który brał udział w wykroczeniu. Następnie takie okazy mogą być pod każdym względem traktowane, jak gdyby zostały pozyskane w sposób legalny.

III

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Rejonowy powziął wątpliwość co do należytej wykładni art. 8 ust. 5 Rozporządzenia Rady (WE) Nr 338/97 w zakresie w jakim przepis ten odnosi się odpowiednio do okazów gadów wymienionych w załączniku B, z wyjątkiem przypadków, w których udowodnić w sposób zadowalający właściwy organ danego Państwa Członkowskiego, że takie gatunki zostały pozyskane, a jeśli pochodzą ze Wspólnoty, że zostały wprowadzone na ten obszar zgodnie z prawodawstwem obowiązującym w zakresie ochrony dzikiej fauny i flory.

Wiążąca dla Sądu Rejonowego wykładnia prawa krajowego podjęta przez Sąd Okręgowy sprowadza się do wniosku, że oskarżony może uwolnić się od odpowiedzialności karnej tylko poprzez wykazanie dwóch okoliczności. Pierwsza z nich to przedłożenie przez niego zaświadczenia o dokonaniu zgłoszenia do rejestru i druga to posiadanie wiedzy zawartej w rejestrze odzwierciedlającej informacje o zwierzęciu oraz pozwalającej na odtworzenie źródła jego pochodzenia i jednoznaczne ustalenie podmiotu, bądź podmiotów wcześniej je posiadających lub prowadzących ich hodowlę.

Stanowisko zajęte przez Starostwo Powiatowe w Kościanie wskazuje, że oskarżony nie mógł zarejestrować okazów, ponieważ jako pajęczaki nie podlegały one rejestracji. Oznacza to, że według Sądu Okręgowego oskarżony może uwolnić się od odpowiedzialności tylko wówczas, gdy odtworzy źródło pochodzenia zwierząt.

Wobec powyższego rodzi się wątpliwość, czy wskazane przez Sąd Okręgowy przesłanki pozostają w zgodzie z art. 8 Rozporządzenia, a w szczególności ze zwrotem: „...można udowodnić w sposób zadowalający organ danego Państwa Członkowskiego...”. Wątpliwości te są o tyle istotne, że zgodnie z art. 5 § 1 i 2 kodeksu postępowania karnego oskarżonego uważa się za niewinnego, dopóki wina jego nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem, a nie dające się usunąć wątpliwości rozstrzyga się na korzyść oskarżonego (in dubio pro reo). Jeżeli więc oskarżony w mniejszym postępowaniu zobowiązany byłby do

legitymowania się dokumentem, którego w myśl prawa krajowego uzyskać nie może, a równocześnie nie ma obowiązku posiadania szczegółowej wiedzy na temat pochodzenia zwierząt, to jego sytuacja w procesie karnym idąc za tokiem rozumowania Sądu Okręgowego będzie z góry przesądzona.

Jednocześnie wskazana wątpliwość co do interpretacji art. 8 ust. 5 Rozporządzenia związana jest z tym, iż przepisy prawa krajowego nie nakładają obowiązku zgłaszania do rejestrów faktu posiadania lub prowadzenia hodowli (poza działalnością gospodarczą) zwierząt, wymienionych w załączniku B, a nie będących płazami, gadami, ptakami lub ssakami. Oskarżony nie prowadzi działalności gospodarczej, a z jego dotychczasowych wyjaśnień wynika, że pierwsze okazy, od których rozpoczął rozmnażanie, nabył na legalnie działających giełdach terrarystycznych. W tej sytuacji powstaje zasadnicza wątpliwość co do należytej wykładni art. 8 ust. 5 sprowadzająca się do tego, w jaki sposób w myśl prawa wspólnotowego posiadacz zwierząt wymienionych w załączniku B (a nie będących płazami, gadami, ptakami lub ssakami) może udowodnić w sposób zadawalający w tym przypadku sąd karny, że jego okazy zostały pozyskane lub wprowadzone na obszar wspólnoty zgodnie z prawodawstwem obowiązującym w zakresie dzikiej fauny i flory, skoro przepisy prawa krajowego tych kwestii nie regulują.

IV

Zgodnie z art. 22 § 1 kpk jeżeli zachodzi długotrwała przeszkoda uniemożliwiająca prowadzenie postępowania, postępowanie zawiesza się na czas trwania tej przeszkody. Biorąc pod uwagę fakt, iż uzyskanie wyroku prejudycjalnego w świetle przedstawionych wyżej okoliczności stało się niezbędne dla wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie, a także długi okres oczekiwania na rozstrzygnięcie ETS, postępowanie powinno spoczywać do momentu uzyskania wiążącej wykładni prawa wspólnotowego.